

A Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma:	2.Kf.700.104/2022/4.
A felperes:	felperes (felperes címe)
A felperes képviselője:	Független Rendőr Szakszervezet (eljáró képviselő: felperes képviselője kamara jogtanácsos, felperes képviselőjének címe)
Az alperes:	alperes (alperes címe)
Az alperes képviselője:	alperesi képviselő kamara jogtanácsos
A per tárgya:	megbízási díj megfizetése iránt indított közzolgálati jogvita
A fellebbezést benyújtó fél:	alperes (7. sorszám alatt)
A fellebbezéssel támadott ítélet:	Fővárosi Törvényszék 6.K.701.078/2022/6.

Ítélet

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének perköltségre vonatkozó rendelkezését megváltoztatja, a 86.900 (nyolcvanhatezer-kilencszáz) forint perköltség összegét 43.480 (negyvenháromezer-négyszáznyolcvan) forintra leszállítja, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helyben hagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 28.500 (huszonnyolcezer-ötszáz) forint másodfokú részperköltséget.

A fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

INDOKOLÁS

A fellebbezés alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes a peresített időszakban a munkáltató állományában teljesített szolgálatot, bűnügyi technikus beosztásban. Kinevezési okiratában a szolgálatteljesítés helyeként Budapest területe került meghatározásra, munkaköri leírásaiban szintén budapesti munkavégzési hely szerepel. A munkaköri leírások IV. Fejezet 3/1. pontjában foglalt, flexibilitásra irányuló rendelkezés értelmében a felperes közvetlen vezetőjének utasítása alapján a munkaköri leírásban meghatározott feladatokon túl köteles végrehajtani a külön nem nevesített, de a csoport tevékenységi körébe tartozó, a feladatköréhez kapcsolódó mindazon eseti jellegű feladatokat, amelyek ellátására elméleti felkészültsége, szakmai ismeretei, valamint tapasztalatai alkalmassá teszik. A felperes 2019. január 1-től az ún. régiós bizottságba történő beosztással 2021. december 31. napjáig 30 hónapon keresztül látott el rendszeresen régiós szolgálatot, amelyért díjazásban nem részesült. Az e tárgykörben benyújtott szolgálati panaszát vezető megalapozatlanság miatt elutasította.

A felperes keresete, az alperes védirata

[2] A felperes keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest a 2019. január 1-től 2021. december 31. napjáig terjedő időszakra bruttó 869.625 forint megbízási díj és késedelmi kamata megfizetésére. A megbízási díj mértékét az illetményalap 75%-ában határozta meg. Perköltség igényét a közte és a képviselőjét ellátó szakszervezet között létrejött, de nem csatolt megállapodásra alapította és azt a kereseti kérelemben foglalt követelés, mint pertárgyérték 10%-ában, 86.900 forintban kérte megállapítani. Az ügy érdemében tett érvelése szerint az alperes szabadon csak egy adott beosztáson belül határozhatja meg a munkaköri feladatokat. Keresete jogalapjaként a Hszt. 71. § (1) bekezdés a), illetőleg c) pontjában, az ellentételezés mértéke körében az (5) bekezdésben foglaltakat jelölte meg.

[3] Az alperes védiratában a kereset elutasítását kérte, lényegét tekintve a szolgálati panaszt elutasító határozatban foglaltakkal egyező indokolással; vitatva a követelés jogalapját ésösszegezését. Utalt a változó szolgálatteljesítési hely szabályaira.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[4] Az elsőfokú bíróság kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 869.625 forint megbízási díjat és annak késedelmi kamatát; továbbá 86.900 forint összegű perköltséget. Ítéletének indokolásában rögzítette, hogy az alperes a felperes által kimutatott feladatok ellátását nem vitatta. A Hszt. közens rendelkezései alapján megállapította, hogy a szolgálati beosztás csak az adott kapitányság állománytáblázatával összefüggésben, az abban meghatározott munkakörök tekintetében értelmezhető, melyből az következik, hogy a régiós szolgálattal a felperes a szolgálati beosztásához nem tartozó feladatkört látott el. Az alperes

által hivatkozott, változó szolgálatteljesítési hely kapcsán kifejtette: a Hszt. 46. § (4) bekezdése, valamint a Hszt. 2. § 31. pontjának értelmező rendelkezése alapján a változó munkavégzési helyet kifejezetten meg kell határozni a kinevezési okiratban, mely jelen esetben nem történt meg, továbbá hangsúlyozta: a munkaköri leírások kiegészítésével az új, más beosztáshoz tartozó feladatok nem lesznek a felperesi munkakörbe tartozók. Mindezek okán a kereseti kérelemben foglaltakat a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja alapján megalapozottnak találta; ugyanígy az illetményalap 75%-ában meghatározott mértéket is.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

[5] Az elsőfokú ítélettel szemben az alperes terjesztett elő fellebbezést, melyben elsődlegesen annak megváltoztatását és a kereset elutasítását kérte; másodlagosan az elsőfokú ítélet részben történő megváltoztatását azzal, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által megállapított felperesi perköltséget – a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (a továbbiakban: IM rendelet) 4. § (1) bekezdés a) pontjára, valamint 3. § (2) bekezdés a) pontjára figyelemmel – 43.480 forintra mérsékelje. Előadta, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást felderítette, a megfelelő jogszabályokat alkalmazta, de azokból téves következtetést vont le. Érvelése szerint önmagában az a tény, hogy egy bűnügyi helyszín helyszínelését nem a felperes szolgálatteljesítési helyén kellett elvégezni, nem változtat a feladat minőségén, időigényességén és összetettségén. Ugyanakkor fellebbezésében is utalt a felperes kinevezési okiratára, melyben szolgálatteljesítési helyként Budapest területe került meghatározásra. Azon érveléssel sem értett egyet, hogy az adott munkakör meghatározása nem nyúlhat túl a szolgálati helyen; álláspontja szerint erre vonatkozóan a Hszt., illetve más jogszabály semmilyen kikötést nem tartalmaz. Hivatkozott a Hszt. 2. § 31. pontjára, az abban szabályozott változó szolgálatteljesítési helyre, mellyel összefüggésben utalt a felperes részére kiadott munkaköri leírásokban foglaltakra. Az összecszerűség körében kifejtette: a felperes által esetlegesen végzett többletfeladatok az általa teljesített szolgálatoknak és munkaidejének csekély részét tették ki, azok a beosztásának megfelelő bonyolultságúak voltak, így az általánosan követett gyakorlatnak megfelelően a mértéket a rendvédelmi illetményalap 50%-ában tartotta elfogadhatónak. Az összecszerűség vitatását releváns anyagi jogszabály megsértésével nem indokolta.

[6] Másodlagos kérelme körében előadta, hogy a bíróságnak a pertárgy értékéhez igazodóan, annak 5%-ában kellett volna megállapítania a felperest megillető perköltséget. Az IM rendelet 3. § (6) bekezdése lehetőséget ad a perköltség emelésére, ugyanakkor e tekintetben a bíróság számára indokolási kötelezettséget ír elő. Ezen túlmenően hivatkozott arra, hogy a felperesi képviselőt ellátó szakszervezet azonos tárgyban számos pert indított, mely petitumok csak az érintett felperesek és a követelési időszak tekintetében térnek el egymástól.

[7] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását és az alperes másodfokú perköltségében történő marasztalását kérte. Érvelése szerint kinevezése a VI. kerületi rendőrkapitányság állományában áll fenn, beosztása annak állománytáblázatában

rögzített, így nem tartozhat feladatkörébe egy másik rendőrkapitányságon jelentkező és az ottani állomány munkakörébe tartozó technikai feladat ellátása. Következésképp munkaköre – figyelemmel az illetékességi szabályokra is – kizárólag a munkáltató illetékességi területén értelmezhető. A munkaköri leírás rugalmasságot célzó rendelkezéseire történő hivatkozás szintén alaptalan, mivel nyilvánvaló, hogy a szóban forgó okirat ezen pontja szintén a munkáltatón, a munkakörön belül értelmezhető, s nem vezethet a jogszabályi hivatkozások, különösen a Hszt. 71. §-ában foglalt rendelkezések kiüresedéséhez.

[8] A perköltség mértékére vonatkozó fellebbezési kérelem kapcsán hivatkozott az IM rendelet 3. § (6) bekezdésében foglaltakra, mely szerint a bíróság azt a pertárgyérték 5%-os mértékéhez képest magasabb összegben is megállapíthatja. E körben hangsúlyozta: jelen ügyben a pert megelőzően szolgálati panasszal kellett az igényt érvényesíteni, e körben értelmezést, egyeztetéseket végezni, s az ily módon kifejtett tevékenységet a perköltség mértékének meghatározásakor figyelembe kell venni.

A Fővárosi Ítéltábla döntése és annak jogi indokai

[9] A fellebbezés – az alábbiak szerint – részben megalapozott.

[10] A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítéletet a Kp. 108. § (1) bekezdésében foglaltak alapján a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem keretei között bírálta felül. A másodfokú eljárás terjedelme vizsgálatakor a Fővárosi Ítéltábla figyelembe vette, hogy az alperes a tényállás tisztázottsága tekintetében eljárásjogi jogszabálysértést nem állított, az ítélet anyagi jogi álláspontjának felülvizsgálatát kérte a másodfokú bíróságtól. A fellebbezés keretei között eljárva a másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a releváns jogszabályi rendelkezéseket felhívta, azokat megfelelően alkalmazta, ítéletének indokolásában e döntése indokait részletesen kifejtette, amellyel a másodfokú bíróság is egyetértett. A fellebbezésben előadottakra tekintettel az alábbiakat emeli ki.

[11] Az alperes a felperes kinevezési okirata, valamint munkaköri leírásai alapján hivatkozott arra, hogy az abban megjelölt szolgálatteljesítési hely Budapest egész területére vonatkozott. Az elsőfokú bíróságnak a kinevezés szerinti munkakör és a munkaköri leírás elhatárolása kapcsán kifejtett álláspontjával az ítéltábla is egyetértett, ebből következően a többletfeladatok a felperes kinevezése szerinti beosztásába nem tartoznak. Az alperes a kinevezési okmánnyal kapcsolatban helytelenül hivatkozott a Hszt. 2. § 31. pontjára, mint az álláspontját erősítő törvényi rendelkezésre, abból ugyanis az következik, hogy abban a változó szolgálatteljesítési helyet meg kell állapítani, arról rendelkezni kell. Ezzel összefüggésben a Hszt. 46. § (4) bekezdése előírja, hogy szolgálati viszony a kinevezési okmányban felsorolt, változó szolgálatteljesítési helyen történő szolgálatteljesítésre is létesíthető, melyből az következik, hogy a felperes kinevezési okiratában foglalt meghatározás ezen kógens törvényi követelménynek nem felel meg. Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság a bírói gyakorlatra utalással azt is, hogy a munkaköri leírás

kiegészítésével az új, más beosztáshoz kapcsolódó feladatok nem lesznek a felperesi munkakörbe tartozók. Hangsúlyozandó: az állománytáblában rendszeresített beosztásokhoz tartozó feladatokat a munkáltató a munkaköri leírásban egyoldalú utasításával rögzítheti, azonban a munkaköri feladatok meghatározása nem lehet önkényes. A hivatásos szolgálati jogviszonyban, egyezően más alá- és fölérendeltségen alapuló foglalkoztatási jogviszonnyal, a munkáltató utasítási joga nem korlátlan, csak olyan feladatot határozhat meg egy adott munkakörhöz rendeltén, amely a munkakör keretei közé tartozik. A munkakör kiterjesztő értelmezésére nincs lehetőség, ezért ezen elvi alaphól eredően jogellenes az olyan gyakorlat, amikor a munkáltató a munkakör részének tekinti egy másik munkakör – akár átmeneti, akár tartós – ellátását (Kfv.VII.37.193/2020/8., Kf.VII.39.246/2020/4., BH2018. 529.).

[12] Az ítéltábla egyetértett az elsőfokú bíróságnak a BRFK bűnügyi helyettesének átiratában foglalt rendelkezései értékelésével is. A régiós szemlebizottsági feladat ellátására a felperes kinevezései, munkaköri leírásai nem terjedtek ki. A fentebb kifejtettek alapján változó szolgálatteljesítési helyre a Hszt. 46. § (4) bekezdése, valamint a belügyminiszter irányítása alá tartozó rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományát érintő személyügyi igazgatás rendjéről szóló 31/2015. (VI. 16.) BM rendelet (a továbbiakban: BMr2.) 92. § (2) bekezdés a) pontja szerinti jogszerű állományparancsot az alperes nem adott ki. Az elsőfokú bíróság helytállóan következtetett arra, hogy a felperes kinevezési okiratában és munkaköri leírásaiban meghatározott beosztását meghaladó, további illetékességi területre kiterjedő régiós szemlebizottsági feladatok többletterhelést, többletfeladat ellátást eredményeztek, mely a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja alapján megbízási díj fizetésére jogosít.

[13] Az alperes nem állapított meg és nem fizetett megbízási díjat, ezért a megbízási díjat a bíróság mérlegelési jogkörében határozhatta meg. Az elsőfokú bíróság a rendvédelmi illetményalap 75%-ában történő meghatározással a megbízási díj mértékére vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket nem sértette meg, a mérlegelés törvényben biztosított kereteit nem lépte túl; értékelte a régiós szolgálat ellátásával járó többletterhet, ezáltal azt, hogy a felperesnek a bűnügyi helyszínelési feladatot nem csak a saját szolgálatteljesítési helyén, hanem más kerületekben is végeznie kellett. Az alperes fellebbezésében ezzel összefüggésben arra hivatkozott, hogy a többletfeladatok a felperes beosztásának megfelelő bonyolultságúak voltak, így az elsőfokú bíróság az alapul fekvő körülményeket nem megfelelően értékelte. Az ítéltábla hangsúlyozza: az a körülmény, hogy az alperes a fellebbezésében az ítéleti mérlegelést nem tartja megfelelőnek, egy jogi álláspont, azonban az alperesnek – a mérlegelés jogszerűségéhez – ezen túlmenően azt kellett volna bemutatnia, hogy az ítélet ezen álláspontja (az összecszerúségi meghatározás), milyen érvek alapján minősült jogszerűtlennek. Azt kellett volna kimunkálnia, hogy az elsőfokú bíróság hol vétett mérlegelési hibát, melyek azok az elemek, körülmények, melyeket nem vett figyelembe és amelyek az értékelt körülmények figyelembevételével más összecszerúségi eredményre vezettek volna. Az alperes az általános vitatás mellett jogszabálysértést sem jelölt meg, ezért a másodfokú bíróság megsértett jogszabályi rendelkezés nélkül maradt, amikor az ítélet összecszerúségi indokainak helyességét vizsgálta. Ennek perjogi szempontból való jelentőségét pedig az adja, hogy a másodfokú eljárás során a bíróság eljárásának keretét a fellebbezésben foglaltak – a megsértett jogszabályi rendelkezések – adják. Nem volt kiolvasható a fellebbezésből az sem, hogy mit ért az alperes az általánosan követett gyakorlaton, ahhoz eseti döntést nem rendelt. Így a jogsértés tényének alperes általi

kategorikus, általános tartalmú állítása az elsőfokú bíróság ítéletét (mérlegelését) jogszerűtlenné nem tehetette (Kf.VII.39.549/2021/4.).

[14] A perköltség elleni fellebbezése kapcsán ugyanakkor az alperes helyesen mutatott rá az IM rendelet 3. § (2) bekezdésére, mely a közigazgatási perekre nézve is a 10.000.000 forintot meg nem haladó pertárgyérték esetén annak 5%-ában határozza meg a perköltség mértékét; ezzel szemben a felperes keresetében a 869.625 forint összegű pertárgyérték 10%-ában jelölte meg azt. Az IM rendelet 4. § (2) bekezdése akként rendelkezik, hogy a munkadíj megállapítása során a kamarai jogtanácsos által képviselt fél esetében is alkalmazni kell a 3. § (6) bekezdését, azonban az alperes helytállóan mutatott rá, hogy ez nem jelent automatikus lehetőséget a jogtanácsosi munkadíj emelésére. Mivel az elsőfokú bíróság a jogszabály által biztosított mértéknél magasabb összegben állapította meg a felperest képviselő kamarai jogtanácsos munkadíját, így az IM rendelet 3. § (6) bekezdése alapján indokolási kötelezettség terhelte, mely követelmény teljesítését nem vitásan elmulasztotta.

[15] Az ítéltábla az alábbi indokolással határozott a felperest megillető elsőfokú perköltség leszállításáról: a felperes a perköltség összegét a peres iratok között fel nem lelhető megállapodásra alapította. Ezzel összefüggésben az ítéltábla hangsúlyozza, hogy az IM rendelet 4. § (1) bekezdése értelmében a kamarai jogtanácsos által képviselt fél kamarai jogtanácsosi költségként csak a) a 3. § szerinti munkadíj, valamint b) a képviselő ellátásával összefüggésben felmerült, indokolt készkiadások együttes összegét számíthatja fel. Ebből következően kamarai jogtanácsos eljárása esetén kizárt a közte és a fél között létrejött megbízási szerződés figyelembevétele, mivel a rendelet 2. § (1) bekezdés a) pontja alapján csak az ügyvéd által képviselt fél terjeszthet elő perköltség iránti igényt megbízási szerződés alapján. Ebből az következik, hogy a kamarai jogtanácsos kizárólag az IM rendelet 3. §-a szerinti általános szabályok alapján számíthatja fel munkadíját. A felperes tehát perköltség igényét az általa hivatkozott megállapodásban foglaltakra jogszerűen nem alapíthatta, a fellebbezési ellenkérelmében e körben felhozott további indokokat pedig az ítéltábla érdemben nem vizsgálhatta és értékelhette, mert azok nem voltak olyan új ténynek vagy bizonyítéknak tekinthetők, melyek az elsőfokú bíróság döntésének meghozatalát követően jutottak volna a felperes tudomására (Kp. 100.§ (3) bekezdés). A kifejtettre figyelemmel az ítéltábla az általános szabályoknak megfelelően rendelkezett a felperest megillető elsőfokú perköltség összegéről.

[16] Fentiekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a perköltségre vonatkozó részében a Kp. 109. § (2) bekezdése alapján megváltoztatta, a 86.900 forint perköltség összegét 43.480 forintra leszállította, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

[17] Az elsőfokú bíróság ítéletének rendelkező részében foglaltakhoz képest (869.625 forint megbízási díj + 86.900 forint perköltség) a felperes az elsőfokú perköltség leszállítása okán 1/20 részben pervesztes lett, melyre tekintettel a másodfokú bíróság a fellebbezésében megjelölt másodfokú perköltség összegét ezzel egyező arányban, 28.500 forintra mérsékelte,

mely összeget a Kp. 35. §-a alapján alkalmazandó Pp. 83. § (1) bekezdése és 102. § (1) bekezdése alapján a túlnyomórészt pervesztes alperes köteles a felperes részére megfizetni.

[18] Az alperes az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 5. § (1) bekezdés c) pontja alapján személyes illetékmentes, a felperes pedig munkavállalói költségkedvezményben részesült, ezért a fellebbezési eljárási illetéket a Kp. 35. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 95. § (1) bekezdés c) pontjára és a Pp. 102. § (6) bekezdésére figyelemmel az állam viseli.

[19] Az ítéltábla a fellebbezést a Kp. 99. § (3) bekezdése alapján alkalmazandó Kp. 77. §-a alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

[20] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Kp. 99. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezés zárja ki.

Záró rész

Budapest, 2022. október 11.

dr. Szőke Mária s.k.	dr. Németh Andrea s.k.	dr. Bendli Attila József s.k.
a tanács elnöke	előadó bíró	bíró